

חממה למפקדים דתיים

— — — אחד מנה לקורס טיס, שלושה שובצו בטיירות נבחרות. ארבעה אחרים ביחידות העילית של השריון. אחרים מנו לגולני, יש מהם גם בנצתי — הצד השווה שבמפקדים צעירים אלה הוא חינוך תם בוגרי המחזור הראשון של הפנימייה הצבאית הדתית שבחבל שפיר.

אשתקד הם התניסו לצח"ל בתום ארבע שנות לימוד בחממה חינוכית נסיונית זו של עיצוב דמותם של מפקדים קצינים דתיים בצה"ל. עתה כבר גויסו ה"מחזור השני, ושוב, גם בחורים אלה שוב צו כבר ביחידות נבחרות. כך, אומר לנו רב סרן מנחם נעמן, מפקד הפנימייה ה"צבאית הדתית, מתגנבת לה חבורה נפלאה של מפקדים דתיים, העתידה להתרחב, להשתלב ולהשתבץ בכל היחידות הצבאיות, לשמחתם של אלה שהגו את הרעיון ולא לה חמודעים לטיבם של מפקדים דתיים ויכולת התרומה שלהם ל"הרמת המורל של לוחמים — עם רמת מוסר עילאית וגבוהה.

משלבים בו, הוא יודע היטב את אשר לאפי

יודעים את הדרך

— — — ואמנם הם יודעים היטב את הדרך שבה יצאם, ומה נדרש ויידרש מהם בשנים הבאות כמפקדים דתיים בצה"ל. זהו סוד, מבני ברק, נער גבה קומה, בעל עיני תכלת בורקות, שצביעות לפי שיטת ריון מבצעות משולי בגדו המאפי, וסמל הפנימייה הצבאית הדתית מספר שרול יד ימינו, מבקש לאמץ שיטתו של דוד המלך, שעליו נאמר שמעון היה עצמו כחלפת, אך כשהיה לוחם — להם כמי ש, מקשה עצמו כעצ"ל... וכו', כהגדרתו, זהו תאפינו לבוגר הפנימייה הצבאית הדתית, אדם חדור אמונה דתית עמוקה, שומר תורה ומצוות, משתדל להקפיד על קלה כחמורה, אך יחד עם זאת אינו נרתע מכל משימה צבאית קשות. וזה, כמבחי האמיתית!

הבריו של צחי, יוסי מושקוביץ מתגיה דני לגדיאל כמת ים, מסכימים עמו, גם הם הגישו אל

שכנע ורלים ותלמידים גם יחד בערכה של השליחות הזו — להקים דור של מפקדים דתיים בצה"ל, ודברתי עם התורים והתלמידים של צרכי כלל עם ישראל, על תקיפת שבה צריכים כולנו לקרב את הקצוות, ודווקא בצה"ל הוא המסגרת המתאימת, שבה נפגשים בני תמיכה ופגמים מכל הזרמים, וסברתי להם — אמר נעמן — שלא מספיק להיות חיל פשוט, כי חשוב שהיה ליהדות הדתית גם ייצוג חלום בוד"גים הגבוהים.

הדברים הכנים הללו עשו, בלי ספק, את שלהם. עובדה — המחזור הראשון של הפנימייה הצבאית הדתית הורכב מבני משפכים דתיים, בוגרי בתי ספר ממלכתיים דתיים בירושלים ובגוש דן, בני משפחות ועצירות פשוטות. כך היה במחזור הראשון וכך גם היה במחזור השני. במחזור השלישי והרביעי היה יותר קל, שכן אל ה"משכנעים" נצטרפו גם התניכיים עצמם, שהיו והינם "שגרירים" נאמנים ביותר לפנמייה, ששמה הולך כבר לפניו, ולא רק במערכות צה"ל, כשמפקדים בכירים מבקשים את תחבולה האלת דווקא. כי אם גם בקרב משפחות רבות, שהחלו להתגאות בבנם המתאמץ, שחורה וצבא

לנער הזה התללו" — יכולים לומר היום חזמי הרעיון, בתוכם ראשי ישיבת "אור ציון", וביניהם ראש הישיבה ח"כ הרב חיים דרוקמן, שפתח שפיר הישיבה לפני חניכי הפנימייה הצבאית. הפנימייה עצמה היא בסיס צבאי לכל דבר, כאשר התניכיים הנגיס ששירותיה של הישיבה, כמו חדר האוכל, חדר הלימוד וכדומה נאלץ, יחד עם ה"תלמיד הפנימייה" הוא ששעות רבות נוספות מוקדשים על ידי ללימוד, תורה והלכה הצבאית.

ה"תלמיד הפנימייה הצבאית" משלמים את הדף שלהם בתחום הצבאי גם כיום חופשות, הם יוצאים אל השטח כדי להתאמן, לא אהת גם בשילוב עם יחידות נבחרות של חיל הצנחנים. אגב, בני כיתה י"א נפגימייה הצבאית עברו קורס צניחה, וכך יכולו עתה לראות בשבילי הפנימייה המטופחת והנקייה נערים חובבי כושר סרונות וורוד לתיים, העונדים כבר בגאות את כנפי הצניחה, כשצביעות מבצעות בשולי בגדיהם.

עד שלא סימנו תחילת הכניסה של המחזור ה"ראשון של הפנימייה הצבאית, שפרה זו על, מרופל נמוך" — כי הכל היה בגדר של ניסיון, אך עתה, כשי"ה החורים כבר היו למפקדים בולטים כבוסרים וי יכולתם, ועובדת היותם דתיים שומרי מצוות אינה מספרת להם, תלילה, להוביל לוחמים אלי קרב, נכונה הנהלת הפנימייה הצבאית הדתית להשוף כבר את עצמת בסני הציבור הרחב...

הפנימייה, שאכן היסוד לה הנהלה לפני ששנים, צעורה, כאמר, לישיבת "אור ציון" בחבל שפיר שבדרום. תאריך, תאפינו את הבסיס — תיקונו ה"משימה, שבוילים משימות, ציונות של פרחים וי מדשאי ירק, ובתורו, מבני הפנימייה על משר-דיהם ומתקני האימונים המגוונים, אך יותר מכל שוכנים לא תשימת לבו של המפקד חוזתם הרצינית של התניכיים — כשבעים בספר, מחניכי כיתות ט' ועד י"ב, מוסעים בשבילי הבסיס חבורות חבורות. משיחים ומחלימים ידע ומסייעים האחד לשני גם במאמץ הנדרש לעתים בתירגולים הצבאיים, כאן, למעשה, מחשלים את הנער להיות גבר קשות, יאמרו לך התניכיים, אם כי בתוכם נותרים אלה עדיין מעודנים, רכים, טובי-סבר ומסבירי פנים... כשגובשה ההחלטה בדרג הממלכתי הבכיר, במ"י שרובת אשית של שר החינוך דאז, ויולון המר, להקים את הפנימייה הצבאית הדתית, כמסקל נגד לפנימיית הכלליות שליד בית הספר הריאלי בחיפה וגומניסיה הרצליה בתל אביב, כדי לאפשר גם לנער הדתי לבור לו מסלול קידום זה של מפקד בצה"ל, היו לא מעט לבטים, בין אלה — הדרך שבה אפשר היה לשכנע תורים דתיים, שבניהם ותחנכו במסגרת צבאית, ובתור מפקדים בצבא יתמידו בשירותם הצבאי, כיצוד, שליחות ואולי גם מקצוע.

כשנפלה ההכרעה

כשנפלה ההכרעה היה ברור — אין מנוס, צריך להחיש את מימוש הרעיון שהיהודות הדתית לאומית נאבקה, למעשה, על הקמתה, רב סרן נעמן, מפקד הפנימייה הצבאית, בעל השרה הורנית ועבר צבאית קרבי בחיל השריון, סבב על פתחי בתי ספר ממלכתיים דתיים כדי להשיע על נערים — נפנות למסלול זה, ויחד עם זאת נדרש לא אהת לשכנע גם את התורים החשובות קיומה של פנימייה צבאית דתית, שיש דווקא, יקבילו ליהדה את החינוך העיתודי, או, נזכר רב סרן נעמן, הוא גם לי לבטים לא בעטים, לא ידעתי איך להגדיר את קווי האופי ה"בורים של הפנימייה הצבאית הדתית, מה עם שטרם ידעתי איך בונים המטה כזו "ואין" מנשימים את הילום היטה, הדרך היתה עדיין לוטה בערפל, ובכל זאת, מכות דרך השכנוע של, הסברתי ה"גיוונים, דרך דיבורו השקט והאתון, ויובו הלבבי

ר"מ מעוטר ב...כנפי צניחה

הפנימייה הצבאית הדתית שובצו כבר ביחידות הנבחרות של צה"ל, ותרים חובביים וביקורתיות ממות מגיעים מכל הדרגים בצה"ל, חש רב מין נעמן טיסק עילאי, עתה באו בני המחזור השני בשפיר צה"ל, ובעקבותיהם יבואו עד רבים וטובים.

הקוברת שמיים תניק ידתי מודל לי עתה את מסלול הקידום הערונני-צבאי, משמשת לרב מן נעמן ולכל נאמני הפנימייה הצבאית הדתית מלךר לא אכזבו של עידוד, הם באים מבתיים טובים, מהעיר והמשכן, ומשאלת לבו של נעמן היא — שגם מתקצועים דתיים יבואו, וממנת ייחודית זו מפלסת לה נתיב בטח אולי בעיצוב דמותם של מפקדים קצינים דתיים, עם תרעשת של שליחות קודש במילוי משימת נדרשות כ"צבאן של העם היהודי"...

סיפור ההצלחה של הפנימייה הצבאית הדתית בשפיר הוא סיפורו של רב סרן מנחם נעמן, מי ששימש כר"מ בישיבת "אור ציון" ו"נשלח" למשימת קודש זו של הנחת יסוד לפנימייה העתידית להנציה מפקדים דתיים בצה"ל.

מנחם נעמן עבר את מסלולי הלימוד במסודות החינוך הדתיים בעיר מגוריו אשקלון ואחר מנה בגוש ציון, התחיל כתלמיד מן המניין ואח"כ להתחלב במחזור הראשון של ישיבות המסדר, כר"מ.

במהלך שירותו הצבאי התעלה מנחם נעמן על עצמו, היה איש שדה בחיל הצנחנים, וסיים את שירותו כאיש תל השריון, לא לפני שנטל חלק חשוב במהלכי הקרבות במלחמת יום הכיפורים ובמבצע שלום הגליל. כשפגש מרדן, שב אל ססל הישיבה.

בישיבת לא תתמיד נעמן, שכן לפני שש שנים נענה להסצרות ללבוש שוב מדים ולהגיה יסודות לפנימייה הצבאית הדתית, הוא לא התל"בט, שכן הוא היה, לדבריו, מודע היטב לחשיבותה של אותה פנימייה צבאית דתית, ויותר מכך — להסרונם של מפקדים דתיים בצה"ל, "וזהו משימת קודש" — שח כאילו לעצמו, ו"שכנע את עצמו, רעיונו ותמשת ילדיו, שמקומו שוב בצה"ל.

וסאו — שוב אינו יודע מנחם נעמן מנות, כולו רחום למשימה, עובר על מני יישובי מפת הארץ, בא במתיצות של תלמידי בתי ספר ממלכתיים דתיים, במושכים ובמרכיבים העירוניים, כדי לספר להם את סיורה של הפנימייה הצבאית הדתית ולעשות לה בקרבם נפשות. בתחילה, הוא אומר, היה קשה להסביר, קשה שבעתיים לשכנע, ישנם קשיים אויבקטיביים לקיים אותה חיים דתיים במסגרת צה"ל כאיש צבא קבע, אך כמי שמכין את ערכה של השליחות הוא יודע שצריכים להתחיל, ובעקבות ההתחלה יבוא ה"המשך, ומספרים של המפקדים הדתיים נגדו וה"חבורת התעצם, ורישומה יהיה ניכר בכל מערכות הצבא... היום, כשחניכיו בוגרי המחזור הראשון של

תיים בצה"ק

חניכי הפנימיה הצבאית לצעירים דתיים ליד ישיבת אור עציון בשפיר

גם התנועה אהנו הר משימים את הרצון ה-
תנועת יום יום. מקימים ישובים, עושים צבחה
— ומשימים לנחל אפילו כשהתנועה אינה נשית
האחרת... אצלו — התנסה נמסכת. אלא מהו
האם החברים רואים עצמם שייכים לשיטת ה-
תנועה? זה כבר דבר אחר. גם במושבים יש
ראוי, שלוויה עמונה, כשהסליוויה מהרית
אל כל חדר שינה במושב את המעמד המכיר שבו
דר בורג מתוכה עם זבולון המר לעיני כל העם.
למחרת חופים אחי מושבניקים כשאני עובר
סחם בדרך ורותמים: מה הבויון הזה או כבוד
רוצים לשכנע אותנו שהכל משתנה לטובתנו כבוד
שבים הוותיקים — קל לנו יותר. הוותיקים נאמי
נים לצעירים ולקשרים עם התנועה שנמשכו כל
חיהם. אבל בדרך הצעיר — יש בעיניו אין למפר
לנה כרוע תדמית מושכת, וכשאתה בא אל הכרת
שפטו את המדים ורועה שיתקדו — לקסם
לכח המשיכה יש התקדו מברצ.

יוסי עופר: דרוש קו הסברתי חד וחריף

עוד משהו בתנועה שלנו, גם ניצח המושבים.
יש תווה ימנה. נכון גם המסדריל הצהרתי שהיא
בעד ארץ ישראל השלמה, אבל החברה אינם
מאמינים. דם הולכים לחיה, הולכים לכהנא,
ואינם מוכנים להקשיב לנו. אם יש לתנועה סיכוי
בקרב הדור הצעיר במושב זה רק אם היא תדגיש
את הקו האסברתי של האידוי: של המכוי לזוח
גדול. הצעירים רוצים להיות חלק ממשהו גדול,
לא שני ח'כים מה וארבעה ח'כים ש... חו להם
צור של כח גדול מתחיה, של אידוי לל הפלגים
שהתפרו — ואז אולי יבואו.

יוסף פורת, גם הוותיקים חזורים ספקות ופקמוקים

יוסף פורת: כשמתחילים אל לפרשנים, כשר
הרואה וכו' כאל הפלג הוותיק בעיני המושבים
שיכחים שביתתים צמת אצלו דור שני חזר
שלישי. נכון — הוותיקים הם סוסים הוותיקים
כתלם ושימרים על נאמניית יגנות, אבל הנה
לכפר מינס עצמת בלבד יש ארבעים מניס פגות
הפותרים במושבים ובמתחליות של ישיע של
הגולן והבנים והנכדים הללו משעשע על חרית
הם וגורפים אותם אליהם. כלומר — גם אצל
הוותיקים יש ספיקות ופקמוקים. גם חברים ותיקים
כבר אינם מאמינים שהמסדריל יכול להשיג מקסי
קה דתית חדשה, להחליט בחילול שבת לצאת
נגד משחקי כדורגל, להעדיף את המסדריל בניש
אחד כלץ שלמות הארץ, אם נרש פולטי חייני
כמו תווה כישע בעכבת מימם עם חוסית, יעלה
פתיים באמצע המיפקד או ערב תבתיית הפגה
מיות בתנועה — הוא יכריע את הכף למרות כל
השיקולים האחרים. המיפקד כשלעצמו אפילו אם
יתפקד מאה אחוז של חברי המושבים והתחנה
ליות, לא יתפקד לנו את תויתות הפלגים על
הדברים הנוריים. יחד עם זאת — אני מאמין
במיפקד וצופה לי הלהתה כתנאי קניצע עם הפגים
מת המפקד — כדי להילחם בתנועות החדשה
יהדות התחתית ולהשיגיה. התפקדו — כדי להוכיח
לאחרים ולצענו — שאנחנו צריכי גדול נרש
לנו כוח זה ומשור, זה יבוא לנו משימים
נוש. מהתחייבות. אבל לא יבשרו שבוטרת
התחנה ואי השלמה) — לא יבשרו שבוטרת
מספר שנה כיו הוותיקים, יש עיברי שדואנת
שלמות הישיע והתחלית של הבנים שלנו
היגות יותר מרדנת לשלמות התנועה
עוריאל צדוקי וכל זאת בכשריפנים כל די
ווחימים הצעירי מסדריל.
יוסף פורת: נכון. מנהלת המסדריל הכתה על
פגטא מיכית ובסליוויה. יום לפני התחיות
יזננה רציני לחת לר פור שאנס. כל זה אינו
סותר את העובדת שהקשרים שלנו עם התיארא
(סוף בעטל 11)

* את הדרך

עודעם היטב את הדרך שבה
יורדש מרם בשנים הצבאית
לפני שרת, מבני ברק, נער
ברקת, שציעות לפי
ל משולו בברי האקף, וסמל
דתית מספר שרול יד ימנו,
של דוד המלך, שעליו נאמר
ולעת, אך כשהיה לוחם — להם
עצ"י... וזו, כהגדרת צחי,
גר הפנימיה הצבאית הדתית.
ית עמקה, שומר תורה ומצוות,
עלה כהמקרה, אך יחד עם זאת
גה צבאית קשה. והיא, כמדור
טנה והיפה של הלוחם היועדי

* השמעתם על הכלל

בדקם חיהתים עם חיללים לא דתיים מצלח. לנו
ברור, אמרם צחי, יוסי דני, שבמלכות השיקד
שלו לא נפלה לטובה חיל דתי. חיל דתי חיל
לא דתי יהיו שווים בעיניו. הם יקבלו אותו יחס,
ימלאו אותם משימת; אם כי ברור, שנוכחותנו מנות
מקר עידוד בתחום הפעילות הדתית-חברתית וניתנת
לחיל הדתי רגשות שייכות גדולה יותר אל החיידה.
אך שוב, מדגיש צחי, לא ניתן פרווילגיות מיוחדות
לחיללים הדתיים.
בכלל, ככל שילך ויגדל מספרם של המפקדים ה-
דתיים, כן ייטב ולא רק לחיל הדתי, כי אם ובעיקר
— למפקד הדתי בעצמו, שלא יחש עצמו "בודד
במרכזה", מהמעמד לבד עם בעיות של אמנה
ואורח'חיים במסגרת הצבאית ועוקשת!
הניכי הפנימיה הצבאית הדתית מודעים לעובדה
שדרכם כמפקדים דתיים לא תהיה קלה, וכדי לסייע
להם בדרךם זו יום לא אחת מספק הפנימיה מפגש
בלתי אמצעי עם מספקים דתיים מחילות שונים,
מתחננים דרך השיריון ועד לחיל האוויר. בשיות
מצגים מצבים שהתחכים עשויים להתמודד עימם
בעתיד. ניתנה עצות ומחלפות לדעת. מיפגשים
כאלה, אמר לנו רב טרן נעמו, היו כנא לעניין של
קצו, ואין ערוך לתרומה החשובה שלהם במהלך
הדרך לציוב דמותם של החניכים הללו!
מפקד הפנימיה הצבאית הדתית שבשפיר מורכי
נת כלה ממפקדים ומדריכים דתיים, בכלל חינוכית
תורם הרבה כדן לסייע לקידומה של חממה חינוכית
ייחודית זו. מתוך ידיעה ברורה שמכאן ייצאו
מפקדים מעולים. כדי למלא אתר הצמיחה הללו
משקיעה הנהלת הפנימיה, בסיוע ישיבת "אור
עציון", שבה, כאמור, לומדים החניכים את העד
השרני ישיבת, עיוני, מאמצים ומאמצים מרובים
כדי להבטיח מסגרת חינוכית לרמת נאותה. גם
היו דתי מתרמם) כנא, לערכות מסיבות גווי ו-
מקחימות פעילויות חברתיות רבות. החניכים והמ-
רים מרגישים למשפחה אחת. נוצר קשר טוב בין
החניכים ובין המרגים ובינם לבין מוריהם ומתנכיי
הם.
כל נער מוצא כאן גם אינו קשבת לכך בעיותיו
ולבטיו. מי שלא יכול, לעמוד במשימת" יכול
לעבור לרא קישי ללמוד בישיבת "אור עציון" ה-
מטבה מהלמד מן המניין. אך הנשירה, מסתבר,
מעטה ביותר, ההשתלבות במסגרת הלימודית וב-
עשייה הצבאית מתעשה ומשודרת גם יחד!

צניחה

היות שובנו כבר ביחידות
הדתיים חובבים וביקורות
רגנים בעתיד, חסר רב טרן
ותה באו בני החבורה השני
זבותיהם יבואו עוד רבים

ניצח ערתי בדרך לו עתה
תורני-צבאי, משמשת לרב
הפנימיה הצבאית הדתית
עידוד. הם באים מבתיים
ב, ומשאלת לבו של נעמן
צ'ים ודתיים יבואו. המטה
ז נתב בוטח אולי בעיצוב
זצינים דתיים עם התנועה
מילוי משימת נדרשת ב'
...